

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS MASEI • MAAMAR 8

ביאור עוד לענין מוצאיהם למסעיהם ומסעיהם למוצאיהם

A Further Explanation of “Their
Goings Forth to Their Journeys, and
Their Journeys to Their Goings Forth”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

Dedicated in honor of the Rebbe’s father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/masei/8/

1 ביאור עוד לענין מוצאיהם למסעיהם ומסעיהם למוצאיהם. הנה א"ק [אדם קדמון] נקרא אדם דבריהא ועקודים נקודים או ע"י [עתיק יומין] וא"א נקרא אדם דיצירה. וכללות האצילות נקרא אדם דעשייה.

A further explanation of the matter of "their goings forth to their journeys" and "their journeys to their goings forth." Now, Adam Kadmon is called "Adam of Beriah"; and Akudim, Nekudim, or Atik Yomin and Arich Anpin, are called "Adam of Yetzirah"; and Atzilus as a whole is called "Adam of Asiyah."

ובח"י אצילות אינו אלא בח"י אור אין סוף כו' [ר"ל] [רוצה לומר] מאחר שבדרך כללות העולמות נקרא גם א"ק [אדם קדמון] שלמעלה מעלה מהאצילות בשם בריאה.

And the level of Atzilus is nothing but the level of the Infinite Light (Or Ein Sof), etc. [That is to say: since, in terms of the worlds as a whole, Adam Kadmon too, which is far, far above Atzilus, is called by the name Beriah,

א"כ מהו הבח"י שבכללות העולמות הנקרא אצילות מה שלמעלה מבח"י הבריאה דכללות שהוא א"ק [אדם קדמון] וע"ז אמר שבח"י אצילות ההוא זהו בח"י אור א"ס.

if so, what is the level within the worlds as a whole that is called Atzilus, that which is above the level of the general Beriah, which is Adam Kadmon? And about this he said that that level of Atzilus is the level of the Infinite Light.

2 והענין הוא שאצילות הוא מלשון ויאצל כו' שאינו רק מההעלם אל הגילוי משא"כ בריאה התחדשות יש מאין וכמ"ש מזה בביאור ע"פ ואלה המשפטים.

And the explanation is that "Atzilus" is from the expression "and He drew off (vayatzel)," etc., which is only [a movement] from concealment to revelation; whereas Beriah is a new coming into being, something from nothing, as is written about this in the explanation on the verse "And these are the ordinances."

ולכן המשכת והתגלות הקו מאור א"ס זהו אצילות מההעלם אל הגילוי שמתחלה היה האור כלול במאור

Therefore the drawing forth and revelation of the kav (line of light) from the Infinite Light is Atzilus, from concealment to revelation; for at first the light was included in the luminary,

דהיינו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד וכמו זיו השמש כשהוא כלול בתוך גוף השמש עד"מ.

that is, the saying of our Sages, of blessed memory, "Before the world was created, there was He and His Name alone"; and like the radiance of the sun when it is included within the body of the sun, by way of analogy.

3 ואח"כ נאצל ונמשך להיות גילוי הזיו. זהו המשכה מההעלם אל הגילוי ולכן נק' אצילות, ועמ"ש מענין אצילות בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] גבי צמצם שכינתו כו' משא"כ א"ק [אדם קדמון] שהוא כולל ע"ס [עשר ספירות] נקרא בריאה יש מאין.

And afterwards it was emanated and drawn forth to become the revelation of the radiance. This is a drawing forth from concealment to revelation, and therefore it is called Atzilus. And see what is written on the matter of Atzilus in the explanation on the verse "And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel," regarding "He contracted His Shechinah," etc.; whereas Adam Kadmon, which includes the Ten Sefiros, is called Beriah, something from nothing.

4 ועמ"ש מזה בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו]. וביאור הענין הנה נודע ג"כ דבדרך כלל א"ק [אדם קדמון] ואב"ע [ואצילות בריאה יצירה עשיה] הן שם הוי" אחת

And see what is written about this in the explanation on the verse "You shall keep My Shabbosos." And the explanation of the matter: it is also known that, in general terms, Adam Kadmon and Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah are one Name Havayah,

שהוא בחי עשר ספירות היינו יו"ד הוא חכמה והוא בחי עולם האצילות, ה' הוא בחי בינה והיא בחי בריאה.

which is the level of the ten Sefiros: that is, the yud is Chochmah, and it is the level of the World of Atzilus; the hei is the level of Binah, and it is the level of Beriah.

5 וי ו"ק [וי קצוות] יצירה. ה' אחרונה מלכות והיא בחי עשייה. ובחי כתר דכללות הוא א"ק [אדם קדמון] ונקרא קוצו של יו"ד

The vav, the six extremities (vav ketzavos), is Yetzirah. The final hei is Malchus, and it is the level of Asiyah. And the level of the general Keser is Adam Kadmon, and it is called "the tip of the yud,"

והוא כולל כולם כמ"ש בשע"ק [בשערי קדושה] ח"ג [חלק ג'] שער א' ובע"ה [ובעץ חיים] שער מ"א פ"ד, ופי' הדבר הוא כי

and it includes them all, as is written in Sha'arei Kedushah, Part III, Gate 1, and in Etz Chaim, Gate 41, chapter 4. And the explanation of the matter is that

הנה אור א"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו תחלה ותכלה והיה יכול להתהוות ממנו ספירות לאין קץ ותכלית.

the Infinite Light, blessed be He, is as its name: it has no beginning and no end, and Sefiros without end or limit could have come into being from it.

6 ואעפ"כ [ואף על פי כן] הרי לא נתהוו רק עשר ספירות. והיינו משום שכך עלה ברצונו להיות רק עשר ספירות ובחי' רצון העליון זה של א"ס ב"ה להיות התהוות ע"ס [עשר ספירות] נקרא א"ק [אדם קדמון], וכנודע מענין

Nevertheless, only ten Sefiros came into being. This is because it so arose in His will that there be only ten Sefiros; and this level of the Supreme Will of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, that the Ten Sefiros come into being, is called Adam Kadmon. As is known from the matter of

כי לא מחשבותי מחשבותיכם דכאשר עלה ברצונו להתהוות ולהאציל י"ס [י' ספירות] מיד נתהוו והן כלולות ברצון העליון הזה וכמ"ש מזה בביאור ע"פ יונת.

“For My thoughts are not your thoughts”: that when it arose in His will to bring into being and to emanate ten Sefiros, they immediately came into being, and they are included in this Supreme Will; as is written about this in the explanation on the verse “My dove.”

7 וז"ש [וזהו שכתוב] בע"ה [בעץ חיים] ושע"ק [ושעתיקא קדישא] הנ"ל דא"ק [דאדם קדמון] שהוא הכתר כולל כל העולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] שהן ע"ס [עשר ספירות] חכמה אצילות כו' עד מלי' עשייה וא"ק [ואדם קדמון] שהוא הכתר כולל כולם והיינו להיות

And this is what is written in Etz Chaim and Sha'arei Kedushah mentioned above: that Adam Kadmon, which is Keser, includes all the worlds of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, which are the Ten Sefiros, Chochmah [being] Atzilus, etc., down to Malchus [being] Asiyah; and Adam Kadmon, which is Keser, includes them all. And this is because

כי א"ק [אדם קדמון] שהוא הכתר היינו רצון עליון מה שעלה ברצונו להיות ע"ס [עשר ספירות], ומאחר דכי לא מחשבותי מחשבותיכם שע"י שעלה ברצונו מיד נתהוו א"כ זהו הענין שא"ק [שאדם קדמון] שהוא הכתר כולל כל הע"ס [העשר ספירות] בו.

Adam Kadmon, which is Keser, is the Supreme Will: that it arose in His will to bring the Ten Sefiros into being. And since "My thoughts are not your thoughts," so that through its arising in His will they immediately came into being, then this is the meaning of Adam Kadmon, which is Keser, including all the Ten Sefiros within it.

8 ואחר כך נתהוו להיות י"ס [י ספירות] ממש בגילוי ואז יכול להיות מהם השפעה משא"כ בעוד שהם כלולות בא"ק [באדם קדמון] ברצון העליון לא היה אפשר להיות מהם השפעה כו'

And afterwards they came into being as actual ten Sefiros, in revelation, and then a flow of influence can come from them; whereas while they are included in Adam Kadmon, in the Supreme Will, it was not possible for a flow of influence to come from them, etc.

[כי שם הם בבחי' אין וביטול, ועל דרך מ"ש בד"ה אז ישיר משה ובנ"י [ובני ישראל] כפ' בשלח מענין עלמא דאתכסיא שהם בטלים במציאות במקורם כו']

[For there they are in the state of nothingness and self-nullification (bittul); along the lines of what is written in the discourse beginning "Then Moshe and the children of Israel sang," in Parshas Beshalach, on the matter of the "hidden world" (alma de'iskasya), that they are nullified in their very existence within their source, etc.;

ובד"ה וירא ישראל מענין שיש ב' שמות הוי' א' הוא בחי' שם הוי' דלתתא המהוה כו'

and in the discourse beginning "And Israel saw," on the matter that there are two Names Havayah: one is the level of the lower Name Havayah, which brings into being, etc.;

ב' שם הוי' דלעילא והוא בחינת רצון עלה במחשבה להיות הוי' דלתתא להוות העולמות ע"ש.

the second is the higher Name Havayah, and it is the level of will: it arose in thought that there be the lower Havayah, to bring the worlds into being. See there.

9 ולפמשי"כ [ולפי מה שכתוב] שם הוי' דלתתא היינו ע"ס [עשר ספירות] דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] יו"ד חכמה אצי"כ עד ה' אחרונה מלי עשייה. ושם הוי' דלעילא היינו בחי' רצון עליון א"ק [אדם קדמון] שכולל בתוכו ע"ס [עשר ספירות] דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] כנ"ל.

And according to what is written [here], the lower Name Havayah is the Ten Sefiros of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah: the yud, Chochmah, Atzilus, etc., down to the final hei, Malchus, Asiyah. And the higher Name Havayah is the level of the Supreme Will, Adam Kadmon, which includes within it the Ten Sefiros of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, as mentioned above.

ועי' בע"ח [בעץ חיים] שמ"א ספ"ד [סוף פרק ד'] הנ"ל, ועמ"ש עוד מהענין הנזכר שהיה יכול להיות התהוות ספירות אין קץ. בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות].

And see Etz Chaim, Gate 41, end of chapter 4, mentioned above; and see what is written further on the matter mentioned, that there could have been a coming into being of endless Sefiros, in the explanation on the verse "Let them bring royal apparel."

אבל מ"מ היו מציאותם והתהוותם ממש ברצון העליון. וזהו שנאמר יהי אור ויהי אור. פי' יהי אור היינו התהוות האור קדמאה בהתכללותו בא"ק [באדם קדמון].

But nevertheless, their existence and their coming into being were truly in the Supreme Will. And this is what is said: "Let there be light, and there was light." The meaning: "Let there be light" is the coming into being of the first light (or kadma'ah) in its inclusion in Adam Kadmon.

ואח"כ ויהי אור היינו המשכה מא"ק [מאדם קדמון] להיות נמשך התהוות האור למטה [וז"ש] [וזהו שכתוב] בזהר בראשית (דט"ז ע"ב) ויהי אור.

And afterwards, "and there was light" is the drawing forth from Adam Kadmon, so that the coming into being of the light is drawn down below. [And this is what is written in the Zohar, Bereshis (16b): "And there was light":

אור דכבר הוה ר"ל [רוצה לומר] שכבר היה כלול בא"ק [באדם קדמון] וזהו ענין יהי אור, ועי' במק"מ [במקדש מלך] שם ובסה"מ [ובספר הדרת מלך] סי' צ"ד (דמ"ו ע"ב)

a light that already was; that is to say, that it had already been included in Adam Kadmon, and this is the matter of "Let there be light." And see the Mikdash Melech there, and Sefer Hadrash Melech, section 94 (46b),

מה שפ"י ג"כ בזה באופן אחר קצת]. ובח"י א"ק [אדם קדמון] הוא הנקרא רעוא דכל רעוין וכמ"ש מזה ע"פ למנצח על השמינית.

what is also explained on this in a somewhat different way.] And the level of Adam Kadmon is what is called "the Will of all wills" (ra'ava dechol ra'avin); as is written about this on the verse "For the conductor, on the eighth (sheminis)."

ולכן כשכותבין היו"ד עושין תחלה קוצו העליון ואח"כ גוף היו"ד ולא תחלה גוף היו"ד ואח"כ קוצו.

Therefore, when one writes the yud, one first makes its upper tip and afterwards the body of the yud, and not first the body of the yud and afterwards its tip.

והיינו כי משום שמהקוץ של היו"ד שהוא כתר דהיינו א"ק [אדם קדמון] רעוא דכל רעוין ממנו הוא שנמשך עצם היו"ד שהוא חכמה ואצילות.

That is, because from the tip of the yud, which is Keser, namely Adam Kadmon, the Will of all wills, from it is drawn the yud itself, which is Chochmah and Atzilus.

ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר ר"פ שלח (דקנ"ט ע"א) במאמר תלת עלמין ועד"ז היה מרגלא כפה קדוש המגיד נ"ע [נשמתו עדן] על מ"ש קורא הדורות מראש דפ"י שקורא את הע"ס [העשר ספירות].

And see the commentary of the Ramaz on the Zohar, at the beginning of Parshas Shelach (159a), on the passage "Three worlds." And along these lines there was a saying often on the holy lips of the Maggid, whose soul is in Eden, on what is written, "He calls the generations from the beginning (merosch)": its meaning is that He calls the Ten Sefiros.

מראש הוא בח"י א"ק [אדם קדמון] להיות נמשכים ומתגלים למטה. כמי שקורא לחבירו הנראה לו מרחוק. ראובן בא לכאן.

"From the beginning" is the level of Adam Kadmon, [calling them] to be drawn down and revealed below, like one who calls to his friend whom he sees from afar, "Reuven, come here!"

[והטעם שנק' א"ק [אדם קדמון] ראש י"ל [יש לומר] ע"פ מ"ש במ"ח מסכת כללות העולמות רפ"ב דא"ק [דאדם קדמון] הוא סוד האריך של ארבע עולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] והיינו לפי שכולל כל אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כמו א"א לגבי אצילות כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] ושע"ק [ושעתיקא קדישא] שם.

[And the reason Adam Kadmon is called rosh (head) can be explained according to what is written in Mishnas Chassidim, Tractate Kelalus HaOlamos, beginning of chapter 2: that Adam Kadmon is the mystery of the Arich of the four worlds, Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah. That is, because it includes all of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, like Arich Anpin in relation to Atzilus, as is written in Etz Chaim and Sha'arei Kedushah there.

10 ואריך נק' ראש ושרש הנאצלים מהאי טעמא כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג']. ולכן נק' ג"כ א"ק [אדם קדמון] ראש.

And Arich is called the head and root of the emanated beings for this reason, as is written in Etz Chaim, Gate 41, chapter 3. Therefore Adam Kadmon too is called "head" (rosh).

ומה שנק' הע"ס [העשר ספירות] דורות י"ל [יש לומר] מלשון דארי דארי דהיינו שורות כי חב"ד [חכמה בינה ודעת] הם שורה א' חג"ת [חסד גבורה תפארת] שורה ב' כו'.

And as for the Ten Sefiros being called "generations" (doros), it may be explained [as] from the expression dari dari, that is, rows: for Chochmah, Binah and Daas are the first row; Chesed, Gevurah and Tiferes the second row, etc.

וגם מלשון דור ממש כי חו"ב [חכמה ובינה] נק' או"א [אבא ואימא]. וחג"ת [וחסד גבורה תפארת] נק' בנים. ונה"י [ונצח חוד יסוד] נק' בני בנים כמ"ש במ"א בפ"י ומביא גואל לבני בניהם.

And also from the term "generation" in its literal sense: for Chochmah and Binah are called Abba and Imma (Father and Mother); Chesed, Gevurah and Tiferes are called children; and Netzach, Hod and Yesod are called grandchildren, as is written elsewhere in the explanation of "and brings a redeemer to their children's children."

ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וישב בפ"י דורי נסע ונגלה, ועיין עוד מענין קורא הדורות מראש בזהר פ' לך לך (דפ"ו ע"א)

And see the Likkutei Torah of the Arizal, Parshas Vayeshev, on the explanation of "My dwelling (dori) is pulled up and carried away"; and see further on the matter of "He calls the generations from the beginning" in the Zohar, Parshas Lech Lecha (86a)

ובפי' ויחי (דרכי' ע"ב) דקאי על נשמות הצדיקים. וגם לפי' זה [לפי זה] א"ש [אתי שפיר] הפי' מראש דהיינו א"ק [אדם קדמון] וכדלקמן בפי' מוצא יהם.

and in Parshas Vayechi (227b), that it refers to the souls of the righteous. And according to this too, the interpretation of "from the beginning" (merosh) as Adam Kadmon fits well, as [will be explained] below in the explanation of "their goings forth."

ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער ח' פרק ה' שכתב ולעילא מגולגלתא דיליה יש בו דוגמת בחינת עתיק דאצילות עכ"ל [עד כאן לשונו].

And see Etz Chaim, Gate 8, chapter 5, where he wrote: "And above its skull (gulgulta) there is in it a counterpart of the level of Atik of Atzilus." End of quote.

והובא בזהר הרקיע פ' בראשית גבי פי' מאמר הזהר (דט"ו) בריש הורמנותא כו' למהרמ"פ כ"ץ.

And it is cited in Zohar HaRakia, Parshas Bereshis, on the explanation of the Zohar's passage (15) "At the head of the King's authority (bereish hurmenusa)," etc., by Rabbi Meir Poppers Katz.

ופי' שם דכשם שמלי' דא"ק [אדם קדמון] נעשית עתיק לעולם האצי'. כך עדי' מלי' דאצילות נעשית עתיק לבריאה.

And he explains there that just as the Malchus of Adam Kadmon becomes Atik for the World of Atzilus, so, in the same way, the Malchus of Atzilus becomes Atik for Beriah.

ור"ל [ורוצה לומר] שבכללות העולמות נק' א"ק [אדם קדמון] אדם דבריאה ועתיק דבריאה העליונה זו נעשה ממלי' דאצילות, ור"ל [ורוצה לומר] מבחי' הארת אור א"ס ממש שנק' אצילות דכללות כנ"ל.

That is to say: in the worlds as a whole, Adam Kadmon is called "Adam of Beriah," and the Atik of this supernal Beriah is made from the Malchus of Atzilus; that is, from the level of the radiance of the Infinite Light itself, which is called the general Atzilus, as mentioned above.

11 ואמנם איך שייך לומר באצילות העליון שהוא בחי' אור א"ס לשון מלי' דאצילות שמורה על לשון ספירות,

But how is it fitting to say, of the supernal Atzilus, which is the level of the Infinite Light (Or Ein Sof), the term "the Malchus of Atzilus," which implies the language of Sefiros?

אך היינו כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג'] הוא הבחי' היותר תחתונה ושפלה מכל בחי' א"ס וכאלו נאמר דרך משל שהוא בחינת מלי שבמלי ואע"פ [ואף על פי] שאין כן

But it is as written in Etz Chaim, Gate 41, chapter 3: "It is the lowest and humblest level of all the levels of the Infinite One, and it is as if we were to say, by way of analogy, that it is the level of Malchus of Malchus, although it is not so;

כי אין שם דמות וספירה ח"ו [חס ושלום] כלל רק לשכך האזן נדבר כך עכ"ל [עד כאן לשונו], ועיין מ"ש מזה לעיל בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה.

for there is no form or Sefirah there at all, G-d forbid; only to settle the ear do we speak this way." End of quote. And see what is written about this above, in the explanation on the verse "I am black but comely."

ועמ"ש בביאור האדרא מהאריז"ל [מהאריז' זכרוננו לברכה] עמ"ש [עיין מה שכתוב שם] (דקכ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) תי"ו רשים רשימו. והובא לעיל בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו.

And see what is written in the Arizal's explanation of the Idra, on what is written there (end of 128b), "Tav inscribed an impression (reshimu)." And it is cited above in the explanation on the verse "You shall keep My Shabbosos."

ועמ"ש ע"פ ואכלתם אכול מענין הנשמות החדשות שיתגלו לעתיד שהם מבחי' אור א"ס הסוכ"ע שלמעלה גם מהקו כו' ע"ש.

And see what is written on the verse "And you shall eat, eating," on the matter of the new souls that will be revealed in the time to come, that they are from the level of the Infinite Light, the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is above even the kav, etc. See there.

ואפשר לומר כי בחי' הקו עם היותו הארת א"ס ממש שנק' אצילות אך לפי שנמשך ע"י צמצום ומקום פנוי בתחלה.

And it is possible to say that the level of the kav (line of light), though it is the radiance of the Infinite One itself, which is called Atzilus, yet because it is drawn forth through a tzimtzum (contraction) and a vacated space first,

זהו כענין בחי' אצילות שנעשה עתיק לבריא, דכמו שמל' דאצילות שנעשית עתיק לבריא דבי"ע ממש היינו שבוקעת המסך שבין אצי' לבריא ויורדת ומתלבשת בג"ר [בג' ראשונות] דא"א דבריא כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריא יצירה עשיה] (שמ"ז פ"א).

this is like the matter of the level of Atzilus that becomes Atik for Beriah. For just as the Malchus of Atzilus, which becomes Atik for the Beriah of the actual Beriah, Yetzirah and Asiyah, does so by breaking through the screen between Atzilus and Beriah, descending and being enclothed in the first three [Sefiros] of Arich Anpin of Beriah, as is written in Etz Chaim, the Gate of the Order of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah (Gate 47, chapter 1),

כך עדי"ז למעלה שלהיות התהוות הע"ס [העשר ספירות] מא"ס ב"ה הי' [היה] צ"ל צמצום ומקום פנוי שהוא צמצום עצום יותר לאין קץ מבחינת פרסא ומסך כמ"ש במ"א.

so, in the same way, above: for the Ten Sefiros to come into being from the Infinite One, blessed be He, there had to be a tzimtzum and a vacated space, which is a contraction infinitely more powerful than the level of a partition (parsa) and screen, as is written elsewhere.

והקו בוקע הצמצום ומאיר בא"ק [באדם קדמון] כו' וזהו ענין אז יבקע כשחר אורך ומ"מ הוא קו וחוט והארה בעלמא.

And the kav breaks through the tzimtzum and shines into Adam Kadmon, etc.; and this is the meaning of "Then your light shall break forth like the dawn." And nevertheless it is a line and a thread, a mere radiance.

ועיין בעמ"ה [בעמק המלך] ש"א [שער א'] פנ"ה נ"ו דפי' בענין חוט הא"ס שהוא הבחי' הי"א שאינו במנין ע"ס [עשר ספירות]

And see Emek HaMelech, Gate 1, chapters 55 and 56, which explains, on the matter of the thread of the Infinite One, that it is the eleventh level, which is not in the count of the Ten Sefiros,

דהיינו אפילו בע"ס [בעשר ספירות] היותר עליונות כו' ועי"ז אמרו עשר ולא אחד עשר אנת הוא חד ולא בחושבן. (ועמ"ש מזה במ"א בד"ה פתח אליהו בפ' וירא).

that is, even of the most supernal Ten Sefiros, etc.; and about this they said, "Ten and not eleven," [and] "You are One, but not in number." (And see what is written about this elsewhere, in the discourse beginning "Elijah began," in Parshas Vayeira.)

אמנם בחי' סוכ"ע דהיינו גילוי אור א"ס שלמעלה מבחינת קו זהו בחי' אצילות העליון ממש גילוי ההעלם שלמעלה מהצמצום, ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ראיתי

But the level of the light that encompasses all worlds, that is, the revelation of the Infinite Light that is above the level of the kav, is the level of the supernal Atzilus itself, the revelation of the concealment that is above the tzimtzum. And see what is written about this in the explanation on the verse "I have seen,

והנה מנורת זהב ואפשר שזה נכלל במ"ש האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] שלעתיד יהיה גילוי פנימית עתיק כו', ולכן מבואר בע"ח [בעץ חיים] שרגלי א"ק [אדם קדמון] מסתיימים בתחתית העשייה.

and behold, a menorah all of gold"; and it is possible that this is included in what the Arizal wrote, that in the time to come there will be a revelation of the inner dimension (pnimiyus) of Atik, etc.] And therefore it is explained in Etz Chaim that the feet of Adam Kadmon end at the bottom of Asiyah,

כי בבחי' הרצון נכלל הכל גם התהוות הסוף מעשה כו' וכמ"ש מזה בביאור ע"פ יונתי הנ"ל:

for in the level of the will everything is included, even the coming into being of the final deed, etc.; as is written about this in the explanation on the verse "My dove," mentioned above.

ועתה יובן ענין המ"ב מסעות שהיה בהם ב' בחינות נסיעה וחנייה כמ"ש ויהי בנסוע כו' ובנחה יאמר כו' שהם העלאה והמשכה. 12

Now the matter of the forty-two journeys will be understood. They had two aspects, journeying and encamping, as it is written, "And it was, when [the Ark] journeyed," etc., and "And when it rested, he would say," etc., which are ascent and drawing down.

ומבואר לקמן בפ"י מוצאיהם למסעיהם שהמשכה היא מא"ק [מאדם קדמון]. ולכן היה בהם ב' בחי' נסיעה וחנייה

And it is explained below, in the explanation of "their goings forth to their journeys," that the drawing down is from Adam Kadmon. And therefore they had two aspects, journeying and encamping,

כי א"א להיות המשכה מא"ק [מאדם קדמון] בעולמות אלא בבחי' מטי ולא מטי. דהיינו מיד כשנמשך חוזר ומתעלה.

for it is impossible for there to be a drawing down from Adam Kadmon into the worlds except in the manner of "reaching and not reaching" (mati velo mati); that is, as soon as it is drawn down, it returns and ascends.

13 והיינו לפי שההמשכה היא ממקום גבוה מאד נעלה שהוא בחי' א"ק [אדם קדמון]. ע"כ משם מוכרח להיות ההמשכה בבחי' מטי ולא מטי וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער מטי ולא מטי.

This is because the drawing down is from a very high and exalted place, which is the level of Adam Kadmon. Therefore, from there the drawing down must necessarily be in the manner of "reaching and not reaching" (mati velo mati), as is written in Etz Chaim, in the Gate of "Reaching and Not Reaching."

דהיינו שא"א להיות המשכה זו בבחי' מטי להתלבש בכלים ממש בבחי' גילוי גמור אלא מיד שנמשך בחי' מטי אז מיד מסתלק ונעשה בחי' ולא מטי.

That is, it is impossible for this drawing down to be in the manner of "reaching," encloded in actual vessels in complete revelation; rather, as soon as the "reaching" is drawn down, it immediately withdraws and becomes "not reaching,"

כי אין כלי מספיקו. (וזהו מ"ש באדר"ז [באדרא זוטא]) (דרפ"ח ע"ב) גבי רדל"א [רישא דלא אתידע] ועל האי אקרי ברח לך אל מקומך. והחיות רצוא ושוב.

for no vessel can contain it. (And this is what is written in the Idra Zuta) (288b) regarding the Unknowable Head (Reisha deLo Isyada): "And concerning this it is called, 'Flee to your place'"; and "The living creatures ran and returned."

דהיינו שגם כשנמשך מיד מסתלק אל מקומו. והנה לכאורה זהו קרוב לענין מקיף החוזר שמתחלה נכנס בבחי' א"פ [אור פנימי] ומחמת שאין הכלי יכולה להכילו מסתלק ונעשה בבחי' מקיף כו'

That is, even when it is drawn down, it immediately withdraws to its place. Now, seemingly this is close to the matter of the returning surrounding light, which at first enters as inner light (or pnimi), and because the vessel cannot contain it, withdraws and becomes surrounding light (makif), etc.

ומ"מ לא דמי ממש כי שם נסתלק לגמרי מהכלי להיות רק בחי' מקיף כו' משא"כ בחי' מטי ולא מטי.

Nevertheless, it is not truly similar, for there it withdrew from the vessel completely, to be only surrounding light, etc., which is not so with "reaching and not reaching,"

שגם אחר לא מטי נמשך בחי מטי כו', וז"ל [וזה לשוננו] הע"ח [העץ חיים] שער הנ"ל פ"א אין כח בכלי הזה לסבול האור אם לא בהיותו מטי ולא מטי עכ"ל [עד כאן לשוננו] הרי שעכ"פ [שעל כל פנים] עי"ז יכולה הכלי לסבול האור.

for even after "not reaching," "reaching" is drawn down, etc. And these are the words of Etz Chaim, in the Gate mentioned above, chapter 1: "This vessel has no power to bear the light unless it is reaching and not reaching." End of quote. So at any rate, through this the vessel is able to bear the light.

אמנם עיקר הנסיעה היתה העלאה ממטה למעלה ולכן היו הלויים נושאים את המשכן כי העלייה הוא ע"י גבורות

However, the essence of the journeying was ascent from below to above; therefore the Levites carried the Mishkan, for ascent is through the Gevuros (powers of restraint).

(וג' לויים גרשון קהת ומררי הם ג' ידות דשם מ"ב שעל ידם הוא ההעלאה וענין ג' ידות אלו בנפש האדם שבהם הוא נשיאת הנפש לה' מבואר במ"א בדרוש פורים המתחיל חייב אינש כו' בפ"י כי יד על כס י"ה.)

(And the three Levites, Gershon, Kehas and Merari, are the three "hands" of the Name of Forty-two [Letters], through which the ascent takes place. And the matter of these three hands in the human soul, through which the soul is lifted up to G-d, is explained elsewhere, in the Purim discourse beginning "A person is obligated," etc., in the explanation of "For a hand is upon the throne of Yah.")

וגם יובן ע"ד מ"ש בענין מדרגת ג' בחי' הלויים גרשון קהת ומררי סד"ה וידבר כו' דבמדבר סיני).

And it will also be understood along the lines of what is written on the rank of the three levels of the Levites, Gershon, Kehas and Merari, at the end of the discourse beginning "And He spoke," etc., of "in the Wilderness of Sinai.")

ולכן היו הלויים ג"כ שומרים המקדש בכ"א מקומות שעיקר השמירה מהקליפות. והזר הקרב יומת כו'

Therefore the Levites also guarded the Sanctuary in twenty-one places, for the guarding is chiefly against the kelipos. And "the stranger who comes near shall be put to death," etc.

(כמ"ש מענין והזר הקרב ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' שופטים) (דרע"ד ב') ובפ' תצא (דרפ"ב ב') וע' עוד מזה
בזח"א [בוהר חלק א] בראשית (ל"א א') ח"ב [חלק ב'] משפטים (ק"י ב')

(as is written on the matter of "and the stranger who comes near" in the Raaya Mehemna, Parshas Shoftim) (274b) and in Parshas Teitzei (282b); and see further on this in the Zohar, Part I, Bereshis (31a); Part II, Mishpatim (117b);

ברע"מ [ברעיא מהימנא] ח"ג [חלק ג'] צו (ל"ג סע"ב [סוף עמוד ב]) וע' עוד בפ' הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר משפטים
(דצ"ה ע"ב) בענין לאיש זר.

in the Raaya Mehemna, Part III, Tzav (end of 33b); and see further the commentary of the Ramaz on the Zohar, Mishpatim (95b), on the matter of "to a strange man."

אך גם העלאה זו א"א להיות כ"א ע"י המשכה תחלה מלמעלה וזהו ע"י הכהנים ולכן לא היו הלויים מתחילים בעבודתם כ"א ע"י הכהנים כמ"ש ושמו איש איש על עבודתו כו'.

But this ascent too is impossible except through a prior drawing down from above, and this is through the Kohanim. Therefore the Levites would not begin their service except through the Kohanim, as it is written, "And they shall set each man to his service," etc.

ועמ"ש ג"כ מענין זה סד"ה וידבר דבמדבר סיני הנ"ל. וזהו ענין הקרבנות שהיו הכהנים מקריבים ב' ככשים תמידים ליום כי

And see also what is written on this matter at the end of the discourse "And He spoke" of "in the Wilderness of Sinai," mentioned above. And this is the matter of the offerings: the Kohanim would offer two lambs as daily (tamid) offerings each day, for

הנה מג"ר [מג' ראשונות] דא"ק [דאדם קדמון] אי אפשר להיות שום המשכה. רק מז"ת [מז' תחתונות] (ועיין בע"ה
[בעץ חיים] שער עגולים ויושר ענף ה').

from the first three [Sefiros] of Adam Kadmon no drawing down at all is possible, only from the seven lower [Sefiros] (and see Etz Chaim, the Gate of Circles and Line, Branch 5).

וזהו ע"י הכשבים כי והכשבים הפריד יעקב. יעקב הוא בחי' ז"ת [ז' תחתונות] כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה
(להאריז"ל)] ס"פ ויצא.

And this is through the lambs (kevasim), for "And the lambs (kesavim) Yaakov separated." Yaakov is the level of the seven lower [Sefiros], as is written in the Likkutei Torah of the Arizal, at the end of Parshas Vayetzei.

והמשיך את בחי הכשבים למטה דהיינו שיומשכו משרשן שבבחי ז"ת [זי תחתונות] דא"א וגם בחי שער רישיה כעמר נקא הוא המדות עליונות ושרשן מז"ת [מזי תחתונות] דעתיק המתלכשים בא"א ונעשים שם ז' תיקונים דרישא כו' כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] שם.

And he drew the level of the lambs down, that is, that they be drawn down from their root in the level of the seven lower [Sefiros] of Arich Anpin. And also the level of "the hair of His head like pure wool" is the supernal emotive attributes (middos), and their root is from the seven lower [Sefiros] of Atik, which are en clothed in Arich Anpin and become there the seven tikkunim of the head, etc., as is written in the Likkutei Torah of the Arizal there.

ומשם המשיכם יעקב למטה גם לעולם הפירוד כדי להיות גם למטה בעולם הפירוד ביטול היש כו'.

And from there Yaakov drew them down below, even to the world of separation, so that below too, in the world of separation, there be the nullification of separate existence (bittul hayesh), etc.

(ומבואר במ"א ענין תנופת שתי הכשבים בחג השבועות היינו העלאת המדות דאצי' לשרשן ומקורן בז"ת [בזי תחתונות] דא"א ע"ש באריכות). ועד"ז יובן ג"כ ענין מ"ב מסעות.

(And it is explained elsewhere that the waving of the two lambs on the festival of Shavuot is the raising of the emotive attributes of Atzilus to their root and source in the seven lower [Sefiros] of Arich Anpin; see there at length.) And along these lines the matter of the forty-two journeys will also be understood:

שהם בחי ז' מדות כל מדה כלולה מששה, שכולם מתעלות עד מקורם הראשון שהוא בחינת א"ק [אדם קדמון] כנ"ל, שמקור ההמשכה וכל ההשתלשלות הוא מז"ת [מזי תחתונות] דא"ק [דאדם קדמון] כו' וכמשל האש שעולה למעלה עד מקום האפשרי.

they are the level of the seven emotive attributes, each attribute comprising six, which all ascend up to their first source, which is the level of Adam Kadmon, as mentioned above, for the source of the drawing down and of the whole chain of descent (hishtalshelus) is from the seven lower [Sefiros] of Adam Kadmon, etc.; like the analogy of fire, which rises upward as far as is possible.

ומה שספירת העומר שהם ג"כ נגד ז' מדות הם מ"ט ימים הוא מפני שספירת העומר הוא המשכה מלמעלה למטה

And the reason the Counting of the Omer, which also corresponds to the seven attributes, is forty-nine days is that the Counting of the Omer is a drawing down from above to below;

לכן גם המלכיות של ז' המדות נמנים משא"כ בשם מ"ב שהוא בחי' העלאה אין שייך בכל מדה רק ששה בחי' ולא בחי' השביעית שהיא בחי' ההתגלות למטה,

therefore the Malchus of each of the seven attributes is also counted. Whereas in the Name of Forty-two, which is the level of ascent, only six aspects of each attribute apply, and not the seventh aspect, which is the level of revelation below,

(וזהו ענין בכל מאדך כי בפ' ראשונה דק"ש [דקריאת שמע] שבה נאמר בכל מאדך הוא בחי' שם מ"ב ועמ"ש מענין זה בד"ה מקושש עצים כו').

(and this is the matter of "with all your might": for the first section of the Shema, in which "with all your might" is said, is the level of the Name of Forty-two; and see what is written on this matter in the discourse beginning "Gathering wood," etc.).

ומה גם שהעלאה זו הוא עד מקורם הראשון בא"ק [באדם קדמון] והרי כשהם כלולות בא"ק [באדם קדמון] שהוא הרצון העליון הם שם בבחי'

And all the more so, since this ascent reaches up to their first source in Adam Kadmon; and when they are included in Adam Kadmon, which is the Supreme Will, they are there in the state of

ביטול עד שלא שייך מהם השפעה והתגלות כנ"ל בענין יהי אור כו' ואפשר שזהו פ"י מ"ש בזהר תרומה [דקל"ב ב'] מ"ב סליק ולא נחית כו'.

self-nullification (bittul), to the point that no flow of influence or revelation from them applies, as mentioned above on the matter of "Let there be light," etc. And it is possible that this is the meaning of what is said in the Zohar, Terumah (132b): "[The Name of] Forty-two ascends and does not descend," etc.

ועמ"ש במ"א בענין קי"ס [קריעת ים סוף] המשל לענין אגלידו מיא מחכם אינו מדבר בפני מי שגדול ממנו כו':

And see what is written elsewhere on the matter of the Splitting of the Sea of Reeds, the analogy for the matter of "the waters froze": a wise man does not speak before one who is greater than he, etc.

14 וענין שנאמר במסעות ויכתוב משה, ונתבאר לעיל הפי' דהיינו המשכת חותמו של הקב"ה אמת. הענין הוא

And as for what is said regarding the journeys, "And Moshe wrote," whose meaning was explained above, namely the drawing down of "The seal of the Holy One, blessed be He, is truth": the explanation is

כמו עד"מ ע"י הכתיבה נמשך ויורד השכל שהוא רוחני ומתלבש בעשייה גשמיות ה"ז [הרי זה] התקשרות רוחניות בגשמיות.

as, by way of analogy, through writing the intellect, which is spiritual, is drawn and descends and is enfolded in physical action; this is a binding of the spiritual with the physical.

כך עד"ז עד"מ הוא פי' ענין חותמו של הקב"ה אמת כי הנה החכמה נקראת אמת.

So, in the same way, by way of analogy, is the meaning of "The seal of the Holy One, blessed be He, is truth." For wisdom (Chochmah) is called truth.

כי עיקר החכמה היא ידיעת האמת, שהרי גם הכסיל יוכל לומר ולדבר דברים אבל לא יהיה הדבר מכוון ואמיתי.

For the essence of wisdom is knowing the truth: even a fool can say and speak words, but the matter will not be precise and true.

15 והחכם משיג בחכמתו האמת. וזהו ענין החכמה. וע"כ נקראת אמת. ועד"ז למעלה חכמה עילאה הוא חכמת האמת שאין עוד מלבדו כו' וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פלי"ה בהג"ה [בהגהה] וע"כ נקראת אמת.

And the wise man grasps the truth with his wisdom; and this is what wisdom is, and therefore it is called truth. And in the same way above, supernal Chochmah is the wisdom of the truth, that there is nothing else besides Him, etc., as is written in Sefer Shel Beinonim, chapter 35, in the gloss; and therefore it is called truth.

ועכ"ז [ועם כל זה] הרי ידוע שהחכמה לגבי אור א"ס ב"ה היא נחשבת כעשייה גופניות לגבי החכמה ויותר מכן אין ערוך כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"ט.

Nevertheless, it is known that Chochmah, relative to the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, is considered like physical action relative to wisdom, and even more than that, there is no comparison, as is written in Sefer Shel Beinonim, Part II, chapter 9.

כי גם בחינת א"ק [אדם קדמון] שהוא רצון העליון הוא למעלה מהחכמה ולגבי א"ס ב"ה גם א"ק [אדם קדמון] נק' אדם דבריא כנ"ל.

For even the level of Adam Kadmon, which is the Supreme Will, is above Chochmah, and relative to the Infinite One, blessed be He, even Adam Kadmon is called "Adam of Beriah," as mentioned above.

16 ולכן נק' החכמה שהיא בחי' אמת רק חותמו של הקב"ה ונק' ויכתוב משה שלהיות ההמשכה מאור א"ס בחכמה

Therefore Chochmah, which is the level of truth, is called only "the seal" of the Holy One, blessed be He, and it is called "And Moshe wrote"; for the drawing down of the Infinite Light into Chochmah,

שהיא בחי' עשייה לגבי אור א"ס ה"ז [הרי זה] כמשל הכתיבה והחותם שהוא ענין התקשרות והמשכת הרוחניות בגשמיות כנ"ל.

which is the level of action relative to the Infinite Light, is like the analogy of writing and the seal, which is the binding and drawing down of the spiritual into the physical, as mentioned above.

17 ודרך פרט זהו ענין תיקון ואמת שבי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהוא בחי' הארת פנים תרין תפוחין ששם הוא התגלות החכמה כמ"ש חכמת אדם תאיר פניו,

And in particular, this is the matter of the tikkun "and truth" (ve'emes) among the thirteen tikkunim of the beard, which is the level of the illumination of the face, the "two apples," where there is the revelation of Chochmah, as it is written, "A man's wisdom makes his face shine";

והוא ענין התגלות שע"ה נהורין בחי' אדם דיצירה כמ"ש אשר יצר את האדם בחכמה ובחי' זו נק' אמת. and it is the matter of the revelation of the 375 lights, the level of "Adam of Yetzirah," as it is written, "Who formed (yatzar) man with wisdom"; and this level is called truth.

משא"כ שאר התיקונים הם בחי' מדות רחום וחנון כו' שאינו בערך בחי' א"ס להיות מתפעל במדות ולא מכל אינון מדות איהו כלל הגם שהם רק מקורות המדות כו'.

Whereas the other tikkunim are the level of attributes, "merciful and gracious," etc., which is out of keeping with the level of the Infinite One, to be moved by attributes, "and He is not of these attributes at all," even though they are only the sources of the attributes, etc.

18 והנה משה שושבינא דמלכא המשיך אור א"ס ב"ה להתלבש בבחי' תיקון ואמת הנק' חותם וזהו ענין ויכתוב משה כו'

Now Moshe, the groomsman of the King (shushvina demalka), drew the Infinite Light, blessed be He, to be enclothed in the level of the tikkun "and truth," which is called a seal; and this is the matter of "And Moshe wrote," etc.

ומשם נמשך הארת פנים בז"א והוא ענין תתן אמת ליעקב. ועי"ז היה בהם כח לנסוע באויר מדבר העכו"מ [העובדי כוכבים ומזלות] להכניע הקליפות

And from there the illumination of the face is drawn into Z'eir Anpin, and this is the matter of "Grant truth to Yaakov." And through this they had the power to journey through the air of the desert of the idolaters, to subdue the kelipos,

כי בחכמה אתברירו (ומה גם כי הוא גילוי בחי' חכמה סתימאה שמשם נמשך הכח גם לטהר מטומאת הקליפות שלמטה מק"נ [מקליפת נוגה] כמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה למה נסמכה פ' פרה כו' ע"ש.

for "through Chochmah they are refined." (And all the more so since it is the revelation of the level of hidden Chochmah (chochmah stima'ah), from which is drawn the power even to purify from the impurity of the kelipos that are below kelipas nogah, as is written in Iggeres HaKodesh, in the letter beginning "Why was [the section of Miriam] juxtaposed to the section of the [Red] Heifer," etc.; see there.

וגם ע"ד משנ"ת [מה שנתבאר] במ"א בענין ומעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטים כו', וגם שרש מעין זה הוא חכמה דא"ק [דאדם קדמון] שמתלבשת במל' דא"ק [דאדם קדמון] ועי"ז מתלבשת באצילות כו' וכך הוא ענין ההמשכה ממוצאיהם דהיינו מבחי' א"ק [אדם קדמון] כו').

And also along the lines of what has been explained elsewhere on the matter of "And a spring shall go forth from the House of Havayah and water the valley of Shittim," etc.; and also, the root of this spring is the Chochmah of Adam Kadmon, which is enclothed in the Malchus of Adam Kadmon, and through this is enclothed in Atzilus, etc. And such is the matter of the drawing down from "their goings forth," that is, from the level of Adam Kadmon, etc.)

והנה משם נמשכה התורה ולכך נק' תורת אמת. ולכן היה עיקר המסעות עם הארון דייקא שבו הלוחות.

Now, from there the Torah was drawn down, and therefore it is called "a Torah of truth." And therefore the journeys were chiefly with the Ark specifically, in which the Tablets were.

ועדיי עתה עיי עסק התורה ממשיכים בחיי תתן אמת ליעקב שעיי יוכלו נשיי [נשמות ישראל] להכניע הגוף שממשכא דחויא ליבטל וליכלל באור ה',

And in the same way now, through occupying oneself with Torah, one draws down the level of "Grant truth to Yaakov," through which the souls of Israel are able to subdue the body, which is from the skin of the serpent, so that it be nullified and included in the light of G-d;

וכן פיי ברכת המצות באיי [ברוך אתה ה'] אמ"ה [אלקינו מלך העולם] היא המשכה מלמעלה ל מטה שעיי אח"כ העלאה ממטה למעלה אשר קדשנו במצותיו ועיי אח"כ המשכת מיד [מיי דוכרין] מלמעלה למטה וצונו התקשרות בפנימית כו':

and so too the meaning of the blessing over mitzvos: "Blessed are You, G-d, our G-d, King of the world" is a drawing down from above to below, through which there is afterwards an ascent from below to above, "Who has sanctified us with His commandments"; and through this, afterwards, a drawing down of masculine waters (mayin duchrin) from above to below, "and has commanded us," a binding in the inner dimension, etc.

19 ועתה יובן ענין מוצאיהם למסעיהם. ומסעיהם למוצאיהם. פיי מוצא הוא מלשון מקור כמו מוצא מים

והוא בחיי א"ק [אדם קדמון]

Now the matter of "their goings forth to their journeys" and "their journeys to their goings forth" will be understood. The meaning: motza (going forth) is a term for source, as in "a source of water" (motza mayim); and it is the level of Adam Kadmon,

שהוא מקור כל הנשמות ונזכר לעיל בענין קורא הדורות מראש. שא"ק [שאדם קדמון] כולל כל ההשתלשלות וכל הנשמות ונודע מענין ישראל עלו במחשבה.

which is the source of all the souls, as mentioned above on the matter of "He calls the generations from the beginning": for Adam Kadmon includes the whole chain of descent (hishtalshelus) and all the souls, as is known from the matter of "Israel arose in thought."

20 ומשם המשיך משה ההארה למטה לנשמות שבגוף שעיי המשכה זו נמשך כח הביטול גם למטה

And from there Moshe drew the illumination down below, to the souls in the body, so that through this drawing down the power of self-nullification (bittul) is drawn down below as well;

כי בבחי' מוצאיהם הם כלולים שם בבחי' אין וביטול ממש כנ"ל וע"כ ע"י המשכה מבחי' מוצאיהם נמשך גם למטה בחי' הביטול ועי"ז יוכל לשלוט גם כן על הגוף כו'.

for in the level of "their goings forth" they are included there in a state of actual nothingness and self-nullification, as mentioned above. Therefore, through the drawing down from the level of "their goings forth," the level of self-nullification is drawn below as well, and through this one is able to rule over the body too, etc.

21 וזהו ויכתוב משה את מוצאיהם כי המשכה זו הוא על ידי התורה תתן אמת ליעקב כו'

And this is "And Moshe wrote their goings forth": for this drawing down is through the Torah, "Grant truth to Yaakov," etc.,

וכמ"ש במ"א לפי שבהתורה מלובש רצון העליון ממש שהוא בחי' א"ק [אדם קדמון] כנ"ל ועי"ז גם האדם העוסק בה ממשיך ומאיר על נפשו אור הרצון עליון ממש כו'.

as is written elsewhere: because in the Torah the very Supreme Will is en clothed, which is the level of Adam Kadmon, as mentioned above; and through this, the person who occupies himself with it also draws down and shines upon his soul the light of the very Supreme Will, etc.

22 וכ"ז [וכל זה] הוא כדי להיות למסעיהם על פי הוי' דהיינו שע"י יהיה בהם כח להתעלות למעלה מבחי' פי הוי'.

And all this is in order that there be "to their journeys, by the mouth of Havayah"; that is, that through this they have the power to ascend above the level of "the mouth of Havayah."

כי פי הוי' אח"פ [אוזן חוטם פה] בחי' מלי אבל בחי' א"ק [אדם קדמון] נק' מוצא פי הוי' מקור בחי' פה כו', וז"ש [וזהו שכתוב] כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם.

For "the mouth of Havayah" is [the mouth of] ear, nose and mouth (ozen, chotem, peh), the level of Malchus; but the level of Adam Kadmon is called "what comes forth from (motza) the mouth of Havayah," the source of the level of mouth, etc. And this is what is written, "For not by bread alone does man live":

האדם דלעילא שמקבל מבחי' לחם גימטריא מזלא גי' שמות הוי' כי על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם. מוצא דייקא.

the supernal man (Adam), which receives from the level of lechem (bread), whose numerical value equals mazla, [that is,] three Names Havayah; "but by all that comes forth from the mouth of Havayah does man live": "comes forth" (motza) specifically.

23 ואפשר זהו ענין הארת פנים הנ"ל שלמעלה מבחי' מזלא שהוא בחי' שערות כו' ואח"כ ואלה מסעיהם למוצאיהם.

And it is possible that this is the matter of the illumination of the face mentioned above, which is above the level of mazla, which is the level of hairs, etc. And afterwards, "And these are their journeys to their goings forth."

ר"ל [רוצה לומר] זהו העליה למוצאיהם ומקורם שהוא בחי' א"ק [אדם קדמון] וכנ"ל ממשל האש שעולה כ"כ [כל כך] למעלה מעלה עד שאפשר.

That is to say, this is the ascent to their goings forth and their source, which is the level of Adam Kadmon, as mentioned above from the analogy of fire, which rises so very high, as far as is possible.

(עו"ל [עוד יש לומר] בפ"י ענין ויכתוב משה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] במ"א בד"ה אם בחקתי. שכמו שבתורה יש ב' בחי' אותיות החקיקה ואותיות הכתב שבלוחות נאמר חרות על הלוחות כו'. כן בכל ניצוץ מישראל יש ג"כ ב' בחי' אלו כו' ע"ש).

(One may further say, in explaining the matter of "And Moshe wrote," according to what is written elsewhere in the discourse beginning "If in My statutes": that just as in the Torah there are two levels, engraved letters and written letters (of the Tablets it is said, "engraved upon the Tablets," etc.), so in every spark of Israel there are also these two levels, etc.; see there.

והנה בחי' מוצאיהם ושרש נש"י [נשמות ישראל] זהו מבחי' אותיות החקיקה. וירידת הנשמה למטה בגוף זהו בחי' אותיות הכתב. וע"כ להיות ההמשכה מבחי' מוצאיהם נאמר ויכתוב משה את מוצאיהם דהיינו שהמשיך מבחי' אותיות החקיקה להתלבש באותיות הכתב כו'.

Now, the level of "their goings forth," the root of the souls of Israel, is from the level of the engraved letters, and the descent of the soul below into the body is the level of the written letters. Therefore, since the drawing down is from the level of "their goings forth," it says, "And Moshe wrote their goings forth"; that is, he drew from the level of the engraved letters to be en clothed in the written letters, etc.

והוא כדי להיות אח"כ ואלה מסעיהם למוצאיהם וכמש"ש [וכמה שכתוב שם] ע"פ אם בחקתי תלכו להיות בבחי' מהלכים בלי גבול כו' וע"ש סוף הדרוש.

And this is so that afterwards there be "And these are their journeys to their goings forth," as is written there on the verse "If you walk in My statutes": to be at the level of "those who walk" without limit, etc.; and see there, at the end of the discourse.

ואפשר שהעלייה למוצאיהם היא למעלה יותר מהמשכה בתחלה ממוצאיהם כי הגם דמוצאיהם הוא בחי' א"ק [אדם קדמון], אך מבואר למעלה שמג"ר [שמג"ר ראשונות] דא"ק [דאדם קדמון] א"א להיות שום המשכה רק מז"ת [מז"ת תחתונות]. וא"כ ההמשכה שבתחלה ממוצאיהם למסעיהם שרש המשכה זו הוא מז"ת [מז"ת תחתונות] דא"ק [דאדם קדמון].

And it is possible that the ascent to "their goings forth" is higher than the initial drawing down from "their goings forth." For although "their goings forth" is the level of Adam Kadmon, it was explained above that from the first three [Sefiros] of Adam Kadmon no drawing down at all is possible, only from the seven lower [Sefiros]. If so, the initial drawing down, from "their goings forth" to "their journeys," has its root in the seven lower [Sefiros] of Adam Kadmon.

אכן ע"י ההעלאה אח"כ ואלה מסעיהם דהיינו ע"י רעותא דליבא ליכטל וליכלל באור א"ס ב"ה הנה העלאה זו למוצאיהם היא נוגע לבחי' ג"ר [ג"ר ראשונות] דא"ק [דאדם קדמון] שהרי מבואר בזהר תרומה)

However, through the ascent afterwards, "And these are their journeys," that is, through the desire of the heart (re'usa deliba) to be nullified and included in the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, this ascent to "their goings forth" reaches the level of the first three [Sefiros] of Adam Kadmon. For it is explained in the Zohar, Terumah)

(דקל"ב ב') שמא דמ"ב אתוון כו' עד דאתעטרא באין סוף. ועל דא סליק ולא נחית.

(132b): "The Name of forty-two letters," etc., up to "until it is crowned in the Infinite One (Ein Sof); and therefore it ascends and does not descend."

הרי משמע דהעלייה ע"י שם מ"ב היא בא"ס ממש ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פכ"ה דשם מ"ב הוא בג"ר [בג"ר ראשונות] כח"ב [כתר חכמה בינה] דז"א כו'.

This implies that the ascent through the Name of Forty-two is into the Infinite One itself. And see Pri Etz Chaim, the Gate of the Shema, chapter 25, that the Name of Forty-two is in the first three [Sefiros], Keser, Chochmah and Binah, of Z'eir Anpin, etc.

24 ואפשר שזהו פ"י סליק ולא נחית דהיינו שההעלאה הוא למקום גבוה מה שא"א שיהיה משם שום המשכה וכנ"ל.

And it is possible that this is the meaning of "ascends and does not descend": that the ascent is to so high a place that no drawing down at all is possible from there, as mentioned above.

ואפשר ג"כ לומר שההמשכה ממוצאיהם הוא מבחי' אריך דכללות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] אבל ההעלאה היא נוגע בבחי' עתיק שהוא בחי' האצילות כו'

And it is also possible to say that the drawing down from "their goings forth" is from the level of the Arich of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah as a whole, but the ascent reaches the level of Atik, which is the level of the Atzilus, etc.,

דכללות העולמות, וע"ד משנ"ת [מה שנתבאר] בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו בענין פי' שבת עילאה שהוא העליה מבחי' אשר ברא כו' דהיינו שגם א"ק [אדם קדמון] שנק' אדם דבריאה עולה למעלה יותר כו':

of the worlds as a whole; along the lines of what has been explained in the explanation on the verse "You shall keep My Shabbosos," on the meaning of the supernal Shabbos, which is the ascent from the level of "which [G-d] created," etc.: that is, that even Adam Kadmon, which is called "Adam of Beriah," ascends higher still, etc.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/masei/8/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok